

MARGUTIS

Zillevicius J
166 Park Place
Elizabeth N J

Cor

GAUDŽIA TRIMITAI SKAMBA VARPĄ LIETUVĄ GELBĖT, JOJA PULKAI

Vol. XVI.

No. 2.

MARGUTISPublished semi-monthly on the
15th and 30th**ANTANAS VANAGAITIS**
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at
the post office at Chicago, Illinois
May 16th, 1928, under the act of
March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION
PRICE \$2.00 per year, 10 cents per
copy. The publisher assumes no
responsibility for return of un-
solicited manuscript.

MARGUTIS 6755 So. Western Ave.
Chicago, Illinois
Phone Grovehill 2242

Adv. Antanas A. Olis**Adv. R. A. Vasalle****Adv. A. Lapinskas**

134 No. La Salle Street
Room 1308
Telephone Randolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.**CYDYTOJAS IR CHIRURGAS**

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare,
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

Rez. 3241 West 86th Place

Telephone Republic 7868

Office Tel. Hemlock 5524

Emergency: Call Midway 0001

Res. Tel. Hemlock 1643

Dr. Albert J. Valibus

PHYSICIAN AND SURGEON

Valandos:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

2408 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Res. Tel.:

Lafayette 7020

Dr. Stanley Naikelis

PHYSICIAN AND SURGEON

Ofiso Valandos:

Kasdien, Iškiriant Sekmadienius
nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo

7 iki 8:30 val. vakarais

3417 S. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE**NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS****JOHN PAKEL**

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies nau-
jus namus ant lengvų mėnesi-
nių išmokėjimų. Darau visoki
taisymo darbą be jokio cash
įmokėjimo ant lengvų mėnesi-
nių išmokėjimų. (Išgaunu ge-
riausį atlyginimą iš Fire Insu-
rance Kompanijų dėl taisymo
apdegusių namų). Darau pas-
kolas ant naujų ir senų namų
ant lengvų mėnesinių išmokėji-
mų nuo 5 iki 20 metų. Reikale
kreipkitės prie

John Pakel

INSURANCE AND LOANS

6816 SO. WESTERN AVENUE

Telephone Grovehill 0306

Antanas B. Petkus**Dvi Naujos, Moderniškos Koplyčios****Pagrabams****Viena: Chicago, Ill. 6812 So. Western Ave.**

Telephone Grovehill 0142

Antra: Cicero, Ill. 1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

Puikus patarnavimas laidotuviams. Dar puikios koplyčios
šermentams. Reikale, kreipkitės į laidotuvių direktorių **ANTANA**
B. PETKŲ.

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Mil ion
Lithuanians.

VASARIO 16-TOJI ILLINOIS VALSTYBĖJE

GUBERNATORIAUS GREEN IŠLEISTA OFICIALĖ PROKLAMACIJA
PASKELBĖ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENĄ MINĖTI

*Nepriklausomybės Diena yra Vasario 16-toji Diena, kurią
Lietuviai Visam Pasaulyje Mini*

SPRINGFIELD, ILL., Feb. 1. — Governor Dwight H. Green today issued a proclamation proclaiming Tuesday, February 16th, as Republic of Lithuania Day and commended its observance to all interested groups of citizens. The proclamation follows:

Gub. Dwight H. Green

government in those nations whose independence has been temporarily overthrown, and

"Whereas, The principles of freedom and democracy are being challenged by totalitarian forces which have caused untold suffering and loss of life in many lands, and

"Whereas, The Republic of Lithuania has become the innocent victim of armed aggression, and is in danger of being made a battle ground, and

"Whereas, The security and future happiness of free peoples everywhere call for the repudiation of the forces of tyranny and the restoration of self

"Whereas, Tuesday, February 16th, is the twenty-fifth anniversary of the independence of the Republic of Lithuania, an occasion full of significance to all Americans of Lithuanian birth or descent,

"Now, Therefore, I, Dwight H. Green, Governor of the State of Illinois, do hereby proclaim Tuesday, February 16th, of the present year, as Republic of Lithuania Day throughout Illinois, and request all interested groups, societies and individuals to observe the day by appropriate ceremonies."

(Signed) DWIGHT H. GREEN, Governor

PROCLAMATION

WHEREAS, today principles of Democracy and Freedom are being threatened by the forces of totalitarian domination and aggression which have caused incomparable misery and destruction to human life in many parts of the world; and

Edward J. Kelly, Mayor

WHEREAS, the Republic of Lithuania has unfortunately been the victim of these sufferings and hardships because of unwarranted Nazi aggression, and is now confronted with the terror of becoming a flaming battle ground and

WHEREAS, the ultimate victory of Democracy and the preservation of liberty as the bulwarks of Freedom throughout the civilized world demand a repudiation of the forces of tyranny and oppression and a restoration of free government in those nations where independence has been crushed; and

WHEREAS, February 16, 1943, marks the 25th Anniversary of the Independence of Lithuania; and

WHEREAS, Americans of Lithuanian descent have always subscribed to the principles of Democracy and Freedom, and have at all times pledged their uncompromising loyalty to the United States of America; and

WHEREAS, the Americans of Lithuanian descent have wholeheartedly believed in and supported the Four Freedoms as expressed by President Roosevelt in the Atlantic Charter; and

WHEREAS, the Americans of Lithuanian descent hope and believe that said principles expressed in the Atlantic Charter will become the basis of Democracy of the Independence of the Republic of Lithuania.

NOW, THEREFORE, I, EDWARD J. KELLY, Mayor of the City of Chicago do hereby designate Tuesday, February 16, 1943 as REPUBLIC OF LITHUANIA DAY IN CHICAGO, and suggest that appropriate ceremonies may be held thereon to observe the occasion and to afford expression of the ideals and purposes hereinabove declared.

Dėdytė Jeronimas Rašo

Sveikučiai

Na, tai sveikičiai su pa-
baiga Sausio mėnesio. Taip
ir nejutom kaip jis dinga iš
mūsų gyvenimo. Nežinau ar aš
sėstu, ar taip greit tas laikas
slenka: nespėjai apsidairyti, ne-
spėjai pradėti koki nors dar-
bą dirbti, žiūrėk jau dienos
mėnesio, metų ir... nebėr. Se-
niau būdavo tos dienos tokios
ilgos, kol to vakaro sulauki,
ypač vasaros metu, tai tiesiog
nežinau nei ką daryti. Lietuvoj
tiesa, vasaros dienos yra ilgos.
Anąsyk girdžiu per radio pasa-
kojant apie gyvenimą ant "Ais-
land" salos. Vienas kareivis,
sako, kad amerikonomis labai
keistai išrodo, kada vasara te-
nai nakties nėra, o jei ir yra,
tai tik pritemsta, bet šviesu.
Girdi, saulė teka pusę po dviejų
ryte, o leidžiasi pusę po devy-
nių vakare. O žiema, tai atbu-
lai: saulė leidžiasi pusę po
dviejų, o teka pusę po devynių.
Lietuvoje nebūdavo taip, bet
mažas skirtumas, gal penkioli-
ka minučių. Apie Šventą Jo-
ną būdavo trumpiausia naktis
ir ilgiausia diena. Per Šven-
tą Joną — Jonines, Lietuvoje
Lietuvoje gegužniaudavo. Iš
neatmenamų laikų, jaunimas
prie upių, upelių per Švento
Jono naktį (išvakaro.) Jie
žaisdavo, dainas dainuodavo.

vainikėlius nupynę iš gėlių mes-
davo į vandenį ir žiūrėdavo,
kuris greičiau plauks tai to
vainikėlio mergina — pynėja,
greičiau išteks už kitas. Lais-
voj Lietuvoj, prieš šį karą, jau
buvo Švento Jono naktis pra-
dėta tradiciniai švęsti. Ypatin-
gai rengdavosi Jonines iškil-
mingai švęst ant Rambyno Kal-
no, Klaipėdoje. Rodos, kad yra
buvę toj šventėj ir nekurie ame-
rikiečiai lietuviai, kurie grįžo
viešėti į Lietuvą vasaros metu.

Latvijoje tai labai atsidėju-
siai švenčiama Joninės. Tenai
labai smagu per Jonines ne tik
jauniems, bet ir seniems. Tai
didžiausi "atpuskai", didžiausia
gegužynė atsibūna. Latviai yra
mūsų "pusbroliai". Jeigu ne
skirtumas tikėjimo, tai lietu-
viai ir latviai būtų viena ga-
linga ir didelė šeimyna, viena
valstybė. Senovėj turbūt taip
ir buvo. Juk lietuviai buvo
artymi giminės latvių, prūsų,
letgalių ir t. t. Lietuvių gimi-
nė gyveno dideliu plote. Pa-
imkite jūs vokiečių valdomą
Prūsiją, paskui Latviją, Vil-
niaus, Suvalkų, Siedleckio, ir
Lomžos gubernijų dalis, tai di-
delis žemės plotas lietuvių ap-
gyventas. Teisybė, jie buvo
pasiskirstę pavadinimais, bet
visi galėjo susikalbėti visų kal-
ba buvo vienos didelės šeimos
kalba. Yra sakoma, kad lie-
tuvių giminė dalinosi į ketu-
rias didesnes gimines ir į ke-
lias dar mažesnes.

PIRMA GIMINĖ gyveno
ten, kur dabar yra PRUSAI.
Juos vadina RUSIAIS, PORU-
SIAIS. Jų gyvenamos žemės
rubežius buvo upė Visla, į pie-
tus — Mozūrija, į rytus — Lie-
tuva, o į šiaurę — Baltijos

ANTRA GIMINĖ, tai LAT-
VIAI. Latvių žemė. Jie už-
gyveno Kuršo guberniją, vaka-
rinę dalį Vitebsko yubernijos
ir pietinę dalį Lygsemės guber-
nijos (Ryga, Volmaras, Venda,
Valkis). Latviai dalinosi į
KURŠIUS, ŽEMGALIUS IR
LETGALIUS. Kuršai, vadino-
si Kurrai. Nuo vardo paeina
jų žemė — Kuržemė. Jie gy-
veno maždaug prie upei Aa. kur

yra apskričiai Piltos, Tokunės
ir Goldinės.

ŽEMGALIAI (latviai vadi-
na "žemės gals" — žemės ga-
las), lotyniškai sako Semigalia,
tai irgi lietuviška giminė, kuri
persikėlė per Dauguvą ir už-
gyveno tenai į šiaurę žemės
plotą, nes tai laikais atrodė,
kad tenai žemės galas. Žem-
galiai nors buvo kuršių gimi-
nė, bet jie turėjo atskira kuni-
gaikštystę ir savo viešpatį —
valdytoją.

LETGALIAI gyveno abipusė-
mis Dauguvos. Kairėj pusei
Dauguvos jie užėmė plotą že-
mės netoli nuo įtakos Daugu-
vos į Rygos uostą. Tą žemę
latviai atėmė nuo LYVŲ (finų
— suomių giminė), o delto se-
novėje ta žemė buvo vadinama
LYVŽEMĖ (Livonija, Liflan-
dija)...

TERČIA GIMINĖ tai tur-
būt didžiausia, buvo LIETU-
VIAI. Lietuvių žemė susiėjo
su Krušių ir žemegalių šiaurė-
je; rytuose baigėsi Ežerėnai
(seniau vadino Ežerusiai, o
prie rusų — Novo-Aleksand-
rovsk) ir Disna ir taipgi
šiaurietinis kampas Minsko gu-
bernijos... Pietuose rubežiavosi
su Minsko ir Gardino guberni-
jomis, kurios šiaurinė dalis
buvo apgyventa lietuvių. Taip
pat į vakarus rubežiavosi su
Užvingiais ir Prūsais (Ru-
siais).

Dabar apie žemaičius. Ma-
ne tas Baltramiejus vis erzina
su savo garsiais žemaičiais, su
jų karalyste. Aš škaičiau vi-
sokias istorijas, o žemaičių ka-
ralystę niekur neužtikau. Že-
maitija ir Lietuva, tai ta pati
žemė, tie patys žmonės, tik bis-
ki kitaip šneka. Bet ta šnek-
ta neskiria žemaičio nuo lietu-
vio. Tą liūdija ir pats Didy-
sis Lietuvos Kunigaikštis Vy-
tautas savo laiške rašytam 1420

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Margutis metams kainuoja
DU DOLERIAI.
Adresas: 6755 South Western
Avenue, Chicago, Illinois.

m. ciecioriui Zigmontui, kur jisai sako: Žemaitija ir Lietuva, tai viena ir ta pati šalis, nes abiejose gyvena ta pati liaudis, kur vartoja vienokią kalbą; bet kadangi Žemaitiją sulyginant su Lietuva, guli žemiaus, tai pertai ji ir pramin-ta nuo lietuvių. Žemesnė žemė, arba sutrumpinant — Žemaiti-ja ir adverniskai — Lietuva nuo žemaičių pramin-ta Aukš-tesnė žemė arba stačiai Augš-totoe — Aukštaičiai.. Tokia tai gromatą mano akimis teko skaityti...

Dabar kaip skiriasi taip va-dinama Žemaičių žemė nuo Lietuvos. Rubežium tarp Že-maitijos ir Lietuvos yra upė Nevėžis ir įteka ties Raudon-dvariu į Nemuną. O Lietuva, tai visas kitas plotas į rytus nuo Nevėžio ir Suvalkija iki Mozūrų, Prūsų žemių ir iki pat Gardino ploto... Tai matot, kaip yra. Nevisi tą žinojot, o Baltramiejus, tai štur kad ne-žinojo.

Na, aš misliju, kad užteks Lietuvos istorijas rašyti. Jeigu kas pareikalautų, tai jau tada kitas dalykas. Turėčiau rašyt. Dabar man norėtūsi parašyti apie kitokius dalykus. Apie mūsų slaunę Chicagos miestą. Pas mus visokių fonų būna. Tie Chicagos lietuviai — žemaičiai, tai gyvena kitaip ne-gu visi kiti, kituose miestuo-se. Chicagos lietuviai — žemaičiai stipriai laikoso įsikibę į vienybę, tik žinoma, savotišką vienybę. Tų "vienybų" pas mus pilna — ant kiekvieno kampo. Jeigu tik yra koks bū-rys "politišenu", tai žiūrėk ir savo "vienybę" turi. Gera dar, ka yra tautiškai mislijančių žmonių, kurie vertina brangiau tautiškų reikalus už viską ki-tą ir nesiduoda pažaboti save, visokiems "čyp-politišenams". Kiek rimčiau nusteikę žmonės, eina su dauguma, o ta daugu-ma sudaro tautą mylintieji žmonės. Jų tarpe yra profesio-nalų, yra darbo žmonių, yra biznierių ir veikėjų ir daug jaunųjų — čia gimusių lietu-

vių, kurie nori irgi darbuo-tis savo tėvų žemei, kaip ir jų tėveliai darbuojasi. Visa bė-da, kad atsirado tautybės spe-kuliantų, kurie nesidrovėdami kupčiauja tautišką idėją. Jie tuos jaunuolius, — čia gimu-sius lietuvių taip suvedžioja, kad tie nežino kaip ištikrųjų yra. Tie, kurie buvo prieš šį karą Lietuvoje, negali supras-ti, kodėl senieji "palitišenai" taip darbuojasi, kad apversti aukštyrą kojom Lietuvos reika-lus. Jie nesupranta kodėl tie senesni "palitišenai", tai nieki-na iš Lietuvos atvažiuosį mū-sų Prezidentą ir kitus valdžios pareigūnus. Juk netaip senai tie patys "palitišenai" didžia-vosi tuo pačiu Prezidentu, jie džiaugėsi gavę Ordenus, kėlė sau balius varde Prezidento, arba kaip čia senai mirgėjo "cicilistų" gazieta su Preziden-to paveikslais kada lakdino Ja-nušauską, vėliau Vaitkų... Ko-kia gera buvo Lietuvos (Sme-tonos) valdžia kaip reikėjo li-tų skridimui, įrengimo "moks-liško propelerio"!... O vėliau, kaip gera buvo Lietuvos (Sme-tonos Valdžia, kaip mūsų Spor-tininkai su jų palydovais va-žiavo į Lietuvą!... Arba vėl, kokia gardi buvo "arbatėlė" pas "poną" Prezidentą... Et, neverta nei kalenti mašiną šiuos žodžius... Tie, ir kiti rei-kalėliai, reikaliukai, stebina mūsų jaunąjį, čia gimusių lietu-višką jaunimą, tokį nesąžinin-gi elgesia, taip vadinamų "pa-litišenu", katrie save perša į vadus, katrie būdami šyrais demokratais, diktatoriškai pa-sielgė, užmiršdami šitoki išsi-reiškimą: Nedaryk to, ko ne-nori, kad kiti tau darytų!... Vis-tik reikėtų tiems mūsų save pa-siskelbusiems diktatoriškiems "palitišenams", duoti geresnis priklodas jauniems lietuviu-kams, kurie bręsta ir ruošiasi užimt senųjų vietas...

Tokie "senių" politikavimai, neišauklės mūsų išeiviuose ge-ros kartos, kuri atsižymėtų amerikų tarpe. Neduokite priklodus, kokius pergyvenot

Rusijoje, ba jūs turėjote pa-bėgt iš ten. Jeigu mūsų jau-nuoliai iš jūsų išmoks tokių "palitikių", tai ko gero ir jiems priseis bėgti iš Amerikos, kaip anų laikų mūsų "sen'ams" iš Rusijos. Bėgt, tai bėgt, bet kur???

Na, užteks rašyti, ba ir taip perdaug ši sykį priepečiojau visokių niekų. Perdaug laiko pašvenčiu dėl Margučio. Jeigu jisai nebūtų toks lietuviškas, tik aš jam nieko uždyką nerašy-čiau. Kiekvieno lietuviška šir-dis ir jausmai, yra su tais, ku-rie Lietuvos gerovei dirba. Chi-cagoje Margutis gyvuoja per 15 metų. Šimet tai jam rei-kėtų iškelt balių. Margutis per tą laiką, gerokai pasidar-bavo. Jis baigia raut vsokias prieštautiškas, priešlietuviškas usnis, kurių buvo pridygę vi-si dirvonai. Šiandien Chica-gos lietuviai lietuviškai nusitei-kę ir jau nebijo visokių tarp-tautiškų gąsdinimų, kad "mes tavę iš biznio išėsime", "mes ta-vę nužeminsime visuomenės akyse", "tu be mūsų nei žings-nio nepažengsi į gyvenimą" ir t. t.... Visokiais gąsdinimais įbauginti mūsų gerieji lietuviai — žemaičiai, nerado užtarimo. Dabar kas kitą! Jeigu neku-rie "palitišenai" iš lietuviško liogerio pradeda perdaug gąs-dinti, tai jau tų šeškų nieks nebijo. "Tai ką, sako, mes gyvenam laisvoj šaly ir galim veikti, galim daryti kaip mes geriau išmanom! Mums niekas negali padiktuoti ką ir kaip mes turim daryti!"...

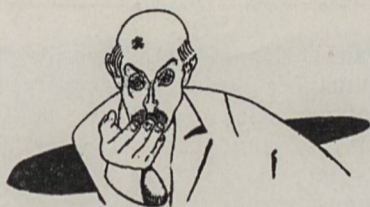
Well jau dabar tai "forš'ur" baigiu ir atsisveikinu. Pasima-tykime ant bankieto 16 Vasa-rio, kurį rengia lietuviška, pa-trijotiška visuomenės dalis, "JUODAKMENIO VIEŠBU-TY"...

Iki pasimatymo, likite svei-kučiai!

Jūsų Jeronimas

oooooooooooooooooooooooooooo

Margutis pusei metų —
VIENAS DOLERIS.

Č i a p S u i

Rašo *Pūstapėdis*

Žmonės sako, būk čerepoką piaustant randi devynias skirtingas mėsas. Tai kas čia naujo? Žiūrėkit iš vienos bačkos dektinės padaro, 20 "keisų" ir kiekvienam "keise" skirtinga dektinė.

Komunistai nemėgsta Smetonos, bet nei vienas neatsisako nuo "Cream of Kentucky". Mat, nevisi žmonės turi vienodą skonį.

Nekurie mano, kad žmogus išsivystęs iš bezdžionės. Š jau daugiau linkęs manyt, kad bezdžionės išsivysčiusios iš žmogaus, nes jos visuomet mėgina imituoti žmogų.

Komunistai vis laukia atidarant "antro frunto." Palaukit tavorščiai iki balandžio mėnesio, kaip pradės politikieriai tarp savęs kariaut, tai net seilės taškysis ant sienų. Ot ir bus "antras fruntas"....

Lietuvoj žmonės sakydavo štai ką: Jeigu žiemos laiku žąsis stovi ant vienos kojos, tai šals. Jeigu antsi po sniegą maudosi, tai bus atlaida šalčio. Jeigu vasarą šuo edą žolę, tai lis. Bet jūs gerbiameji pasakykit, koks oras bus kuomet redaktoriai bučiuojasi? Ar bus politiška audra ar giedra?

Kuomet Pijušas su Leonardu nuvažiavo į New York ant "honey-moon" ir kuomet prisijėjo pasibučiuot, tai juodu nematė, kad vienas ir antras ragus turi: abudu "ožiai". Kaktas patrynė, ragai subarškėjo

ir dabar tulą laiką ramu. Bet ar ilgam?...

Visgi sakysiu tas caras Mikalojus Dieve suteik jam karalystę dangaus, dar mum ir po šiai dienai paliko šiokių tokių tradicijų. Dar ir po šiai dienai suvalkiečiai ir kauniečiai nevienodai švenčia Lietuvos nepriklausomybės "16 VASARIO". Vieni ankščiau kiti vėliau. Tautininkai šmet švenčia pagal kalendorių, o netautininkai — bile kada...

Žmonės pripratę sakyti: Ranka ranką mazgoja, bet pažiūrėjus į Lietuvos tautinį veikimą, tai ne ranka ranką mazgoja, bet ranka ranką trina su dratiniu šepėčiu...

Nekurie žmonės sako, kad pasaulis nevertas išvalgyto kiaušinio. Gal būt tame daug tiesos yra. Nekurie žmonės nepaiso milijonų dolerių, bet tik ant savo pastatyti.

Visi žmonės pamatę vilką puola ant jo, kad kaip greičiausiai jį užmušus. O kuomet šalčiai ateina, tai visi glaudžiasi prie jo skūros. Vadinas, vilkas niekai iš vidaus, bet geras iš lauko. Bet yra ir tokių, kurie atrodo geri iš lauko, bet velnias viduj sėdi ir ant blogo kursto....

ATSAKYMAS PILNAPĖDŽIUI — SILKIUI

Pilnapėdis Silkius sako, jis išvertęs visus pageltusius lapus ir žydų talmudą ir niekur nesuradęs "lietuviško pasaulio". Taigi aš tau gerbiamas Silkiu pasakysiu vienam į ausį, kad niekas negirdėtų. Matai, "lietuviškas pasaulis" nevisiems matomas ir nevisiems rodomas. Ir iš tiesų, jeigu nori matyti "lietuvišką pasaulį", tai turi būti truputį "ku-kų" arba "du-tris" per daug paėmęs"....

— *Pūstapėdis.*

Toli Nuo Tėvynės

Kur aš nenuėčiau,
Kur nenukeiačiau.
Niekur sau ramybės,
Pasilsio negaučiau.
Aš jaučiu tėvynės
Brangų atminimą,
O jos neregėdam's,
Didį nuliudimą.
Taip visur, visuomet,
Aš svetur nuliūsiu.
Be savo tėvynės,
Nelaimingas būsiu.
Ar aš atsisėsiu,
Kur nors pasilsėti.
Ar draugus suėjęs,
Imsiu aš kalbėti.
Man vaidinas bočių,
Kovos begalinės.
Ir jų karšta meilė,
Prie savo tėvynės.
Taip visur, visuomet...
Net kuomet prie tavęs,
Miela mergužele,
Aš noriu paguosti
Savo širdužėlę.
Ir kai prie krūtinės,
Aš tavo glaudžiuosi,
Ašaras nušluostau,
Nes liūdnas jaučiuosi.
Taip visur, visuomet,
Aš svetur nuliūsiu,
Be savo tėvynės,
Nelaimingas būsiu.

— *J. Naruševičius.*

“SIDABRINIS JUBILIEJUS”
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS CHICAGOJE VASARIO 16 D. BLACKSTONE HOTEL, BANKIETO PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE.

Lietuvos Pasiuntinybės Spaudos Žinios

1. Lietuvos Vyriausybės Kontinuiteto Klausimu.

Lietuvos Atstovas, p. P. Žadeikis, kalbėdamas į Lietuvos piliečių susirinkimą New Yorke š. m. sausio 8 d. pabrėžė reikalą daboti ir branginti savo valstybės vyriausybinių kontinuitetą.

Kontinuitetas pasirodo besąs kapriznas daiktas, nes jį pasiėmęs aiškinti žinomas Chicagos politikas, taip išaiškino, kad ne polemikos bet aiškumo sumetimais tenka prie jo išnaurojo grįžti.

Aiškintojas teisingai pastebi, kad "Lietuvos valstybė atžvilgiu nėra išnykusi", bet sakydamas kad "jokios Lietuvos vyriausybės užsienyje nebuvo ir šiandien nėra" sėja nesusipratimas.

Aiškintojas brenda į konfliktą su Lietuvos teisine santvarka kai jis tvirtina: kad Ministras Pirmininkas A. Merkys gautas teisės iš Prezidento Smetonos "perdavęs" Paleckiui ir kad apie tai Lietuvos Pasiuntiniai pranešę užsienio valstybėms, — kad Paleckis su savo bendradarbiais "padaręs" Lietuvos perversmą — kad Lietuvos vyriausybės kontinuiteto siūlas tapęs nutrauktas ir todėl jokio vyriausybinių kontinuiteto arba tęsimo nebeėsa. Jis dar yra pridūręs aiškiai ginčytiną posakį, kal girdi vyriausybinių tęsimo sąvoka esanti tik monarkijoms ir dinastijoms reikalinga, bet ne lemo-kračiškoms valstybėms.

Dėl čia iškeltų klausimų būtų galima daug ko pasakyti bei aiškinti. Tačiau mes beveljam tai palikti profesionalams padarydami betgi šias pastabas, negalime ignoruoti.

a) Prezidentas A. Smetona atsidūrė užsieny neatsisakęs nuo prezidentystės, ir todėl nesusiteikdamas galios p. Merkiui vadovauti valstybei visuose rei-

kaluose kaip svarbūs jie nebūtų. Aišku ir be paaiškinimo, kad Prezidentas į Lietuvą sugrįžti negalėjo ir dar negali. Jo prezidentavimo terminas užsibaigia 1945 m.

b) Ministeris Pirmininkas Merkys, laikinai eidamas Prezidento kasdienines pareigas neturėjo teisės savo pareigų perleisti kitam (Paleckiui); jei jis visgi "perleido", tai ne kitaip kaip prievartos apystovose.

c) Jei Lietuvos Pasiuntiniai ir būtų pranešę savo rezidencijos vyriausybėms apie atmainas Lietuvoje, tai tie pranešimai turėjo tik informacinės reikšmės, o ne kokį juridinį pripažinimo aktą. Chicagos redaktorius informatorius, kaip buvęs diplomatas, beabejo žino, kad svetimos valstybės pasiinformuoja ir per SAVO pareigūnus.

d) Paleckis jokio perversmo Lietuvoje nepadarė, nes perversmas buvo jau padarytas Raudonosios Armijos besiveržimu per Lietuvos sienas 1940 m. birželio 15 d. Raudonoji Armija ir Dekanozovas buvo jau surišę p. Merkio rankas dar prieš Paleckio pasirodymą. Todėl, p. Merkys jau nebegalėjo teisių gauti iš Prezidento ir savo kaip Pirmininko, beperduoti Paleckiui (nors ant popierės taip lyg atrodytų), nes jis nebebuvo laisvas agentas. Paleckis vėliau pats paliūdijo, kad Lietuvos sovietizacija įvykdyta tik dėl Raudonosios Armijos intervencijos. Tat būtų klaidinga manyti, kad Paleckio marionetinis režimas bent momentui turėjo kiek nors legalumo.

e) Yra klaidingas ir nelietuviškas galvojimas, kad būk lietuviškos "vyriausybės" kontinuiteto nebėra". Komentatoriaus, pripažindamas, kad Lietuvos valstybė teisės aktyse tebėra, tuomi pat turėtų pripažinti, kad ir jos vyriausybė tebėra juridine prasme. Ir ištikrųjų: Lietuvos Ministeriui ir konsulai tebedaro aktus, daly-

vauja teismuose, etc. savo vyriausybės vardu, kas yra viešai pripažįstama. Lietuvos turas užsieny tebelaikomas jos vyriausybės titulu. Nors Lietuvos vyriausybė yra prievartos glėbyje — under duress — bet kaip tėvynėje taip svetur tebegyvuoja juridine prasme: tat ir jos kontinuitetas nėra nutrūkęs ir gali būti realizuotas sąlygoms pakitėjus.

f) Vyriausybinių kontinuitetas ypač krizio metu yra svarbus dalykas, nes be jo pavojus valstybei padidėtų: ji galėtų greičiau atsidurti chaoso glėbyje.

c. Bet kontinuitetas visai nereiškia, kad kurios vienos valstybės režimas turėtų būti įamžintas. Kontinuitetas yra legalumo gairė, kuri piliečiams namie o ypač svetur gelbsti susivokti.

2. KOVA SU KLAIDINGOMIS INFORMACIJOMIS.

Klaidingos, o dažnai lyg tyčia iškraipytos informacijos apie Lietuvos reikalus dygsta kaip grybai po lietaus. Jos kenksmingos kaip tie musomiriai — dėl to reikia pasisaugoti. Jas atpučia įvairūs vėjai. Jis paltenka į laikraščius, žurnalus, knygas, žemlapius ir parodas. Tenka jas kovoti tomis pat priemonėmis. Nepriklausoma Lietuvos įstaigoms tenka gintis ir daug tam laiko ir energijos atiduoti. Tūli žemėlapių dirbėjai ir almanakų apžvalgininkai apipilami propagandinės spaudos informacijomis, lyg suabejojo dėl pirmiau neabejotinų dalykų. Pavyzdžiui, 1942 m. gruodžio 13 d. tūlas N. Y. Times korespondentas pavadino Lietuvą "Axis satellite". Lietuvos Pasiuntinybė atsiliepė, nurodė klaidą ir Redakcija pranešė, kad korespondentui duotas įspėjimas tokių klaidų ateityje vengti. Kova su tendencingomis informacijomis yra tikra pagalba karo laimėjimo pastangoms ir Atlantic Charter'io idėjoms šaknėti. Čia Lietuvos draugų privatinė iniciatyva reikalinga ir jų plunksnos darbai aukštai bus vertinami, kaip ideališka talka.

LIETUVOS PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA TARPE LIETUVOS MOTERŲ...
TAUTINIUOSE RUBUOSE. VASARIO 16 D. JIS BUS SVETYS TARPE CHICAGOS LIETU-
VIŲ, MININT LIETUVOS "SIDABRINĮ JUBILIEJŲ"...

BOMBERIS VARDU "LITUANICA"

Sukelkime Milijoną Dolerių Paskolą

Margutis Paskelbė Vajų Pirkimo Karo Bonų
už Milijoną Dolerių Šiais Lietuvos Nepriklausomy-
bės Jubiliejaus Metais.

Treasure Departamentas leidžia mums pakrišk-
tyti vieną bomberį "LITUANICA" vardu. Vasa-
rio 16 d. minint Lietuvos Nepriklausomybės 25
metų sukaktuves iškilmingam Bankiete Blackstone
Hotelyje, Jūs matysite to BOMBERIO modelį.

DARIAUS-GIRĖNO DVASIA LAI VAI-
RUOJA "LITUANICĄ" IR LAISVINA MŪSŲ
TEVYNĘ.

Baltramiejus Rašo

Halio "Margučio" kostumeriai!

Su šiais metais aš kaž kaip "praslipinau". Jeronimas turi daug juoko, bet kad jis žinotų dėl ko aš sustojau rašyti, tai visai nesijukto. Matote, aš laukiau, kad Jeronimas pats tuos savo "perlais" nuklotus šakius aprašytų, tuomet aš galėsiu tikrai Jeronimą nusiutinti. He... he... he... "Šaki i, garbingas miestas! Kad eini į turgavietę, tai turi užsimauti batų iki pažastų. Šakiai turi su nulinkusiu kryžium bažnyčią, ir ta pati voratinkliais nutasyta iš vidaus pusės"... he... he... Na ar tu Jeronimėli gali lyginties prie mano Žvingių? O ką jau besakysi apie Vainutą. Kad pradėsiu rašyti, tai ir ausys nulinks.

Vainutas nuo Gorainių yra tik 6 kilometrai. Kaip miestelis turi 1291 gyventojų. Tai yra sulig visuotino gyventojų surašymo 1923 metais duomenimis. Dabar galimas dalykas kad miestelis padidėjo. Jau prieš man išvykstant buvo 5 komplektų pradinė mokykla, paštas, bankas, vartotojų bendrovė ir keletas lietuviškų ir žydiškų krautuvų. Bažnyčia mūrinė, kaip iš lauko žiūri taip ir iš vidaus, graži. Turi beveik didžiausius visoje apylinkėje vargonus. Pats miestas akmenais grįstas; nereikia braidyti po purvyną. Net DU VIEŠBUČIAI buvo!...

Ilgiausia tai Pajūrio gatvė ir trumpiausia Girininkų gatvė. Yra trejos kapinės: žydų, kiek toliau nuo miestelio, labai gražioje vietoje, katalikų gretimais miestelio ir mažutės rusų kapinės. Pro žydų kapines bėga upelis vadinamas Šyša. Ypač vasaros vakarais labai daug žmonių eidavo pasivaikščioti, "damais" sukaistais papuliu, ir pasiklausyti lėkštingalos giedojimo. Po šias žydų kapines, rodos, 1924 metais pravedė tiesių kelią į Naumiestį. (Tauragės). Pirmiau va-

žiuojnt į Naumiestį per Galnę, Buikiškę, Degučius reikėdavo padaryti apie 14 kilometrų, daugiau, bet kuomet buvo išvestas tiesus, pirmos rūšies vieškelis, tai viso tėra tik 9 kilometrai.

Per gana ilgą laiką Vainutoj klebonavo kun. Bukontas, bet paskutiniu laiku kun. Bukontui išėjus į altariją, parvyko klebonauti kun. Dundulis. Į Vainutą suvažiuodavo ant jomarko per Šilines labai daug žmonių, nes būna atlaidai.

Dvaras yra pietų miestelio pusėje, su dideliu sodnu (rodo apie 6 hektarus). Čia pastatė pindavo valščiaus Valdyba, policija ir grūdų valomasis punktas. Vėliau kiek ėko patirti, policija ir daboklė buvo perkelta miestelio centru.

Yra taip pat didelė lentpiuvė, kuri aptarnauja net kitus valščius. Miestely yra mažutis kino teatras. Paveikslus rodydavo tikrai sekmadieniais. Atsimenu, senesnės bobelės kalbėdavo, kad tai akių "apmonijimas" ir jei turi keturlapių dobilų, tai tau negali akių "apmonyti". Gali viską matyti ką jie daro. Kiek aš tų "keturlapių" dobilų esu nusinėšęs. Paveikslai kaip judėdavo, taip judėdavo...

Į Vainutą sueina keturi pirmos rūšies vieškeliai ir vienas antros rūšies. Į žiemius eina Pajūrio vieškelis, į vakarus Girininkai (IIr.) į pietus: Degučiai — Naumiestis, į pietvakarius: Vainutas — Naumiestis, į rytus: Vainutas — Sartininkai — Tauragė.

Na šiuo kartu aš manau užteks. Kitą kartą gal parašysiu apie ką kitą, o iki karto, pažiūrėsime ką dabar Jeronimas sakys apie savo šakius, he... he... he..." amerikoniškai sakant, "dortinas" miestas. he... he... he!.....

— Baltramiejus

oooooooooooooooooooooooooooo
Margutis metams kainuoja
DU DOLERIAI.
Adresas: 6755 South Western
Avenue, Chicago, Illinois.

Pastabos

Ivykusiame mūsų susirinkime pp. Žičkų namuose, 3544 S. Union Ave., Sausio 11 dieną, aptarta daug svarbių reikalų. Invesdinta naujoji 1943 metais valdyba, kuri susideda iš: Pirm. Bruno GEDIMINO, Vice-Pirm. Antano RUDOKO, Iždininkės S. ŽIČKIENĖS, Sekretoriaus, Adelės DERINGIENĖS ir knyginko Balio ARMOŠKOS. Pasikeitus Valdybos sąstatui, nors dalinai parengomis, tikimasi bus įvesta daugiau gyvumo organizacijos darbuotėje, ką naujoji Valdyba pilnai pasižadėjo. Tarp kitko, nutarta rengti vakariene, paminėjimui 25 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių ir 3 metų organizacijos gyvavimo. Šiam reikalui išrinkta komisija iš: Br. Gedimino, Miko Žičkaus ir Ad. Deringienės. Vakariene įvyks šeštadienį Vasario 27 d. 7 valandą vakare. Faubel's restorante, 8043 So. Ashland Ave. Kas norite įsigyti tikičius kreipkitės į organizacijos narius, arba rezervuokite šaukdami telefonu: Radcliffe 2600, Br. Gediminą, iki 5:30 val. vak. arba jo namuose: Yards 6291 po 7 val. vakaro.

— • —

Iš kariuomenės mūsų buvęs iždininkas Bruno Katauskas rašo, kad esąs sveikas ir gyvas, ir turįs labai daug "fun". Rašo kaip kur iš N. Afrikos Kiti nariai, kaip Albertas Raugelis ir Vyto Žemaitis, rašo iš stovyklų Amerikoje. Sako, sekasi, gerai...

— • —

Mūsų narės Harriet Paulas vyras Charlis, išvyko kariuomenėn Sausio 26 dieną.

— • —

Praeitame susirinkime įsirašė du nauji nariai būtent: Katrina Jurgelionis ir Anna Daukša. Abi prirašė mūsų ne-nuilstantieji darbuotojai, Sofija ir Mikas Žičkai. Kas daugiau?

oooooooooooooooooooooooooooo
Margutis pusei metų —
VIENAS DOLERIS.

Kaip visiems žinoma mūsų nariai Kazys ir Albina Šimkai susilaukė dūkrelės. Tąja proga Kazys atsilankęs į "Margutį" visam chorui užfundino, o mes jiems padainavome "Ilgiausių metų!..."

— • —

Kiek čia laiko atgal komunistai su socialistais sudarė tik bendrą frontą, kad "nušluoti" nuo žemės paviršiaus katalikus ir tautininkus. Bet tas jų skyrimas nekaip pasisekė, ir prisėjo taip susipykti, kad dabar tik drabsto vieni kitus purvais. Dabar socialistų ir katalikų "lyderiai" pasibučiavo. Vienas iš jų labai gudrią partiją tame pasibučiavime lošia? Tik kuris įspėk?

— B. A.

TUNISIJA

(Tęsinys iš pereito Nr.)

Tunisą valdo prancūzai ir jie turi čia savo kariuomenę, turi savo vyriausią rezidentą, kuris priklauso Prancūzijos užsienių reikalų ministeriui. Tačiau oficialiai, prancūzai mėgsta pareikšti, kad Tunisas esąs nepriklausomas, tik prancūzų globojamas...

Vietinis krašto "valdovas" vadinamas BEJU. Jis gauna iš prancūzų vyriausybės nemažą atlyginimą ir turi teisę laikyti nedidelę savo gvardiją, garbės kariuomenę...

Tuniso sostinė — Tunisas. Turi virš 200,000 (1930 m., o dabar žymiai daugiau.) Pusę tų gyventojų sudaro arabai. Prancūzų mieste yra apie 30,000. Daug daugiau italų ir žydų. Tuniso miestas yra atstume nuo Viduržemio Jūros apie 30 mylių (amerikoniškų). Jis išsistatęs didelės įlankos pakrantėje. Apie linkę tiesiog žavėjanti: plati įlanka, plačios pie-

vos, vasara išdžiūstas ežeras, didžiuliai, aukšti Atlaso kalnai, nemažai baltųjų namelių išsišakiusių toliau nuo miesto...

Miestas skirstomas į keturias dalis — keturius priemiestius: arabų, žydų, mišrių gyventojų ir prancūzų kvartalas...

Senovėje, Tunisas buvo mažai žinomas miestas. Jį buvo nustelbusi Kartagena ir tik Kartagenai griuvus, pradėjo kilti Tunisas. Tunisas priklausė kairuaniečiams, marokiečiams, ir kurį laiką čia buvo piratų lizdas. Ispanai — taip pat savo atmintį čia paliko, o dar daugiau jos paliko turkai, kol pagaliau Bejai negalėdami gerai savęs susitvarkyti, patys davė progos išeiti prancūzams ir šie pasiėmė į savo "globą" ne tik Tuniso miestą, bet ir visą kraštą.

Tunisas žymus savo šilko pramone. Kaip pas mus, žemaičiuose, sakysim Vieksniuose arba Skuode turgaus dieną matyti rinkoje daug klumpių, arba dzukuose medinių šaukštų prikrautos krūvos, taip Tunise prikrauta gatvėse ir rinkoje šilkinų skarelių, medžiagų, apsiaustų, chalatų, kepurų ir šiaip šilko įvairiausių spalvų ir įvairiausių rūšių...

Mūsų poniutės tiesiog susižavėjo — nežinojo ką paliešti, ką pirkti: viskas gražu, viskas įdomu ir viskas pigu. Už porą litų (20s.) gausi didžiausią skarą gyno šilko, arba už 10 litų (dolerį) visą šilkinę suknelę!...

Bet visos ir visi bijojo pirkti, nes Lietuvos muitininkai nepraleis... (Čia V. Uždavinis gana šiurkščiai išsireiškia apie Lietuvos muitininkus)...

BELVEDERIO KALNE...

Tunise, prancūzų kvartalas, beveik niekuo nesiskiria nuo Europos miestų, tik gal namai kiek labiau pritaikinti karštesniam klimatui — stogui plokšti, langai medinėmis štoromis užleistai, balkonai išmarginti.

Prancūzų kvartalas švarus, gatvės tiesios ir plačios, yra aukštų namų, gatvėse prisodinta nemažai medžių, dažniausiai palmų. Skuba, skambindami nedideliais vagonais tramvajai (strytkariai), zvimbia automobiliai, taksi ir kiek rečiau sutinkamas autobusas. Žemutinė namo dalis — parteris daugiausiai įrengti su turtingomis kavinėmis kurios išsitiesia net į gatvę su stalais, staliukais.... Tenai vaišinasi prancūzai vynu, bet ir turtngesnių arabų taipgi vaišinasi

Tunisas atrodo nemažas miestas ir prancūzų kvartalas didelis. Prie to kvartalo, prisiliejęs pažymėtinas savo gražumu Tuniso priemiestis BELVEDERAS...

Vieną vėsenį vakarą, mes lietuviai, nuvažiavome į Belvederą su tramvajum. Parkas užima didžiausią plotą bet gražiai sutvarkytas, išvedžiota lapuikiausių medžių... Kai labai gražios alėjos, prsodinta du su "Žalia Rūta" (slapyvardė kun. Sabaliausko) atsiskyrę nuo kitų užlipome į Belvedere kalno piršų, ir pažvelgėme į plačiai matomas Tuniso miesto apelinke, tai ir nenorėdami svajoti pradėjome... mus pagavo nepaprastas grožis, nepaprasti vaizdai buvo priešais mus....

oooooooooooooooooooooooooooo

Margutis metams kainuoja
DU DOLERIAI.

MAŽOSIOS LIETUVOS DAINOS

Iš Pričkaus Didžiojo, garsiausio Prūsijos valdovo, gdynės laikus pasiekė šį kareivių dainą, kurią Kalvaitis užrašė Isrunio parapijoje, taigi šiandien beveik visiškai suvokietintame krašte:

Šiandien alų gersim,
Rytoj iškeliausim.
Į Vengrijų žemę,
Kur upužės vyno,
Aukso obelaičiai,
Ir girios sodačiai.
O ką mes ten siksim,
Toj Vengrijų žemėj?
Miestą sau pakursim,
Iš brangių akminaičių —
Saulužės langaičių.
O kada sugrįšim, o
Iš Vengrijų žemės?
Kad išdygs kuolaičiai,
Žels ir akmenaičiai.
Ant jų medaičiai.

Gili šio kurinio pagrindinė mintis: kad ir kažin kokios gėrybės svetimuose užkariautuose kraštuose, tačiau jaučia jaunuoliai, kad retas kas grįš į numylėtąją tėvynę.

Vėliau papročiai švelnėja. Malonių būdu reiškiamas meilės ilgėjimas, o kartais ir kartus nušivylimas, bet visuomet jaučiasi tikras lietuviams įgimtas nuoširdumas. Iš daugelio viena savo turiniu ir melodija graži:

O kad išauštų aušružė,
Kad pamatyčiau savo bernytį,
Atjojant...

Sunku nuotaką skirtis nuo motinėlių, nuo namiškių, nuo "jaunųjų dienelių". Kaip mielai norėtų jaunoji grįžti pas savo senus tėvelius: Aš parėjau keliavęs, žalių girių medžiojęs, Aš atradau mergytę svirnužęj beverciančią. Ei ko verki, mergyte, oi ko verki jaunoji? Ar negražus bernelis, ar neramus namelis? Jeib ir gražus bernelis, jeib ir ramus namelis, Leisk mane, bernuželi, mamužės aplankyti. Per kur eisi, mergyte, per eisi jaunoji? Kelias rūtomis apžėlęs, ir meromų takeliai. Rūtas po kojų minsiu, meronėlius lankstysiu, Tai eisiu, tai lankysiu senąją motinėle.

Nelengva gyventi su anyta, kuriai n'ėkuomet nebus galima įtikti. Tą gyvenimo tragizmą nė joks poetas gražiau neišreikš kaip ši daina:

Ai siuntė, siuntė mane anytėlė,
Žiemužės šeko, vasaružės sniego.
O aš eidama, graudžiai verkdamas,
Sutikau bernužėlį, jauną kerdužį:
O kur tu eisi, mergyte, mano?
O ko tu verki, jaunoji mano?
Ai siuntė, siuntė mane anytėlė,
Žiemužės šeko, vasaružės sniego.
Eikis mergyte, eikis jaunoji,
Vis pagirėliais, vis pamarėliais —
Ten tu rasi žalią pušytę,
Imk pušies šaką ir marės putas sauja,
Tai tu parneši savo anytėlei,
Žiemužės šeka, vasaružės sniegą.

Maž. Lietuvos dainų rinkiniuose randame ir kitokių dainų rūšių. Juk visas lietuvių gyvenimas buvo dainomis apgaubtas.

Per ilgus amžius Maž. Lietuvos lietuviai išlaikė savo dainas, tuos meno žiedus, kuriuos nesykį svetimi vėjai ir audros, norėjo juos išnaikinti. Bet lietuvis jas niūniuodamas šimtmečius išlaikė, ir dabar Rambyno krašto jaunimas jas tebeniūniuoja, savo nelaisvės vargus guodžia.

Prie krašto leidžiant,
Į daržą kopant,
rūtas numynė,
Rožes nuskynė,
Lelijas išlakštė.
Rasužę nubraukė.
O ir aš pati vos išsilaikiau.
Po rūtų pašakėlių,
Po juodu vainikėlių.

Tie "barzdoti vyrai" ne kas kitr, kaip Skandinavijos normanai, jūros plėšikai, kurie plėšė Europą ypatingai nuo 9 — 11 amžiaus. Jie puolė dažnai ir Lietuvą — archeologiniai radiniai tai patvirtina.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
MINĖJIMAS CHICAGO, ILLINOIS VASARIO
16 D. BLACKSTONE HOTEL, PRADŽIA 7:30
VAL. VAK. IŠKILMĖSE DALYVAUJA LIETUVOS PREZIDENTAS A. SMETONA.

Margos Žinios

Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, atvyksta į Chicago Vasario 15 d. Chicagos Lietuviai veikėjai rengia Lietuvos Nepriklausomybės iškilmes — Jubiliejų 16 Vasario. Bankietas įvyksta Blackstone Hotel. Bankiete dalyvauja ir Lietuvos Prezidentas. Tikietas \$3.50.

J. J. Bačiūnas su žmona, jau rašo iš Floridos, kad tenai šilta, gražu. Vasaros laikas, nes žydi gėlės, čiulba-ulba visoki paukšteliai. J. J. Bačiūnas Floridoj prižiūri du viešbučius: Villa Hermosa (Hollywoodo ir Hotel Belfedere (Fr. Lauderdale). Iš Chicagos išvyko į Floridą pral. M. L. Krušas, kun. A. Baltutis, kun. A. Briška ir kun. I. Albavičius. Jie žada apsistoti pas J. J. Bačiūną.

Leitenantas Ray Bartz, žinomų biznierių Viktor Bartzų sūnus, kuris baigė pernai dan-

tų gydytojo mokslus, dabar randasi Californijoje. Jis savo tėveliams rašo, kad California jam labai patinka, nes čia viskas kitaip atrodo: miestas, gamta, žmonės...

Seržantas K. Deveikis vėl gavo paauskstinimą. Margučio radio klausytojai, labai gerai atsimena Kazį Deveikį kaip radio programų vedėją... Studentą "Casey" Deveikį. Sveikiname su "Technical Seržanto laipsniu"!...

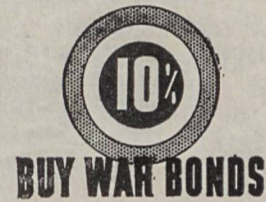
Dain. Jonas Urbonas dar vis Anglijoje ir stovyklauja netoli Londono. Jis rašė, kad 16 Vasario, dalyvaus Londono Lietuvių surengtose Lietuvos Nepriklausomybės iškilmėse.

"Dėdė Celestinas" — Jonas Šarkauskas, kurio tėveliai gyvena Westside, rašo iš Hawaii salų, kame jis jau keli mėnesiai kaip dirba aviacijos dirbtuvėse. Visiems siuntė sveikinimus su Naujais Metais.

1943 FEBRUARY 1943						
SUN	MON	TUE	WED	THUR	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

1943 MARCH 1943						
SUN	MON	TUE	WED	THUR	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

**BE 100%
WITH YOUR**

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
MINĖJIMAS CHICAGO, ILLINOIS VASARIO
16 D. BLACKSTONE HOTEL, PRADŽIA 7:30
VAL. VAK. IŠKILMĖSE DALYVAUJA LIE-
TUVOS PREZIDENTAS A. SMETONA.

LABDARIŲ SĄJUNGOS
PARENGIMAS

28 VASARIO

Holy Cross Auditorium,
46TH and WOOD STREET

Bus išpildyta gražus programos

PRADŽIA 7:00 VAL. VAKARE

Pelnas šio parengimo eina naudai
Senelių Prieglaudos Namui
Užbaigimui

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
25 METŲ PAMINĖJIMAS

"16 VASARIO"
(1918 — 1943)

**Sidabrinis
Jubiliejus
BANKIETAS**

VASARIO 16 d. — ANTRADIENIO VAK.

BLACKSTONE HOTEL,
Chicago, Illinois

Rezervacijas paduokite į
MARGUTĮ, 6755 South
Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 2242

KAIP IŠMOKT LIETUVIŠKAI RAŠYTI?

(Tęsinys iš Pereito Nr.)

Tikrinamasis diktantas. Kai du stos. Vienas žodis ne šneka. Vienas vyras ne talka. Kai du stos, visados daugiau padarys. Viens pradės, kits padės, daug toliau varys. Vieno veikiai ilst ranka. Vieno išmintis menka. Kai du stos, visados kaip reikiant supras (A. Jakšto.)

Aiškinamasis diktantas. Turėjo bobutė žilą oželį. Išoko oželis į rūtų darželį. Paėmė bobutė ilgą botagą. Sudrožė oželiui per pat uo-uegią. Išbėgo oželis į tyrus laukus.

Taisyklės: 1) Vieni sakinio žodžių aiškina asmenį (daiktav.) į klausimus koks? kokias? kuris? kuri? kieno; tat pažyminiai. Pavyzdžiui: Žilas (koks? pažym.) oželis išbėgo į mišką. Žalioji (kuri? pažym.) karvė yra labai ėdri. Bernelio (kieno? pažym.) žirgelis pailso.

2) Kiti sakinio žodžių aiškina darinį, veiksmą (veiksmą) į klausimus ko? kam? ką? kuo?; tat papildiniai. Pavyzdžiai: Dievui (kam?) papild. visi žmonės yra lygūs.

Prašo Dievą (ką? papild.) malonės (ko? papild.).

3. Apie dalyvių ir prieveiksmių aiškinimą — vėliau.

TIKRINAMASIS DIKTANTAS

Pavasario vakaras. Aiškus šiltas vakarėlis. Miškas saulę nuviliojo. Ir vėsus drėgnas šešėlis pievą liūdėsiu apklojo. Tik padangė vakaruose ugnimi tebeliepsnoja.

Sklinda srovės melsvo rūko. Ir pavasario kvapus iš pakalnių miglos suka, vilgo žolę ir lapus. Temsta. Ir ugnies varsa spindi žvaigždės ir rasa. (Iš Putino).

Ruduo. Visi augalai nuliūdo labai, nes šaltas atėjo ruduo; sapnuoja kapus ir mėto lapus, jų drapanas plauna vanduo. Berželiai žali ir gluosniai žili be vilties nuleido rankas. Šaltoji žiema atbėgs tekina, sniegu apdangstys jų šakas. (Iš Jovaro).

Seniau čia miškai užė, o dabar gražiai begyvena žmonės.

Taisyklės. 1) Kai kurie žodžiai sakinyje aiškina darinį (veiksmą) į klausimus Kame? kur? kada? kuomet? kaip? kodėl?; tat aplinkybių žodžiai.

Aiškinamasis diktantas. Rudenį. Baigės rugsėjis. Po orą gražiai voratinkliai draikės be vėjo. Šypsojos saulė, bet jos spinduliai tarytum sudie bekalbėjo. Klykdamos žąsys ir gervė pulkai į pietus padangėmis traukė. Apdaro žalio nebetekę miškai tik pirmojo sniego belaukė. Lygūs, sužėlę tamsioms vilnimis rugiai lyg kad rūtos žaliuoja: kiek tik apimsi tik aplink akimis, kaip žaliosios marios liūliuoja. (Maironio).

Aiškinamasis diktantas. Žiopiai, vėpliai, mūsų berneliai, nemoka, nemoka dirvos išarti. Pėsti, raiti, važiuoti skubėjo į bažnyčią. — Jau-nimas prie bažnyčios klegėjo, šnekėjo, pasakojo, juokavo.

Sodelyje augo obelių kriaušių, slyvų, vyšnių, visokių uogų.

Mergelė buvo verpėja, audėja raštų rinkėja, duonos kepėja, jovalo jovėja, gyvulių šerėja.

Mūsų seselė yra gražiai auginta, žmonių išgirta, margame lopšely supta, šilkų vystyklais vystyta

Mūsų seselė anksti rytą kėlė, per dvarelį ėjo žalią vėją mynė, aukso rasą krėtė, žalią rūtą skynė, vainikėlį pynė, ant galvelės dėjo.

Taisyklės: 1) Vienokio klausimo sakinio dalis skiria nuo viena kitos kableliais.

2) Kablelių nededa tarp vienokių sakinio dalių prieš žodelyčius ir, ar, jeigu jie nesi-kartoja. Pav.: Tėvas ir sūnus ėjo į miestelį. Ar karvė ar arklys ten ėda?

VISOMS SAKINIO DALIMS KARTOTI

Einame į mokyklą visu būreliu. Visi linksmi ir neskubam. Rytas gražiausias. Plynas ledas. Gera čia užti įsibėgus. Nė vieno užšalusio klando nepralengiame, vis pasičiužinėjame.

Štai jau ir mokykloje. Rašomoji lenta suolai, stalai, — visa mums labai artima, pažįstama. Vaikų būrelis jau užia, klega, žaidžia. Greit pasidedame knygas ir einame į draugus. Apsakome, kaip ėjome šįryt į mokyklą, kaip čiužinėjomės.

(Bus daugiau)

VACATION IN FLORIDA

BOULEVARD HOTEL ON EAST LAS OLAS
BOULEVARD, FORT LAUDERDALE,
FLORIDA

THE BOULEVARD HOTEL is new and modern, within easy walking distance of all shops, restaurant, theatres and churches. It is situated on East Las Olas Boulevard... the beach drive. Beach bus from our door.

Just like a beautiful private home, is the way our Hotel is best described. We have two patios, one screened-in porch with a lobby upstairs. Also, a main lobby downstairs. Every room has a private balcony of its own and opens onto the patios, giving a complete cross-circulation. Each room is individually furnished in a different color scheme. Tropical steel laovre doors, rattan furnishings, and many shrubs give it a delightful resort atmosphere. Every room has tub and shower combination and heat. We have two separate entrances from the parking lot for bathers not wishing to enter the lobby.

The hotel is operated only in the European plan. Plenty of good restaurants in Fort Lauderdale. We would enjoy having you as our winter guest.

JOS. J. BACHUNAS, Managing Director

STASYS LITVINAS

sako:

NAMŲ SAVININKAI! APTAISY-
KITE NAMĄ! LENTOS, BAL-
KIAI, DURYS, LANGAI IR VI-
SOKIA MEDŽIAGA. KREIPKI-
TĖS ! —

Carr-Moody Lumber Company

3039 SO. HALSTED STREET

Telephone Victory 1272

CHICAGO, ILL.

BANKIETAS

ŠVĖSKIME "16 VASARIO"! Šįmet "16 VASARIO" pri-
puola antradienį. Chicagos lietuviai ruošia bankietą "16
VASARIO", paminėti 25 m. Lietuvos Nepriklausomybės
Sukaktuves. —

BANKIETAS

Dirva

Redaktorius **K. S. Karpus**

Kaina \$2.00

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE

Cleveland, Ohio.

"Lietuvių Naujienos"

Užsirašyk Amerikos

Tai pigiausias ir gražiausias
mėnesinis žurnalas, 24 pusla-
pių.

Prenumerata metams tik 50
centų.

"LIETUVIŲ NAUJIENOS"

332 No. 6th Street
Philadelphia, Pa.

Atsinaujinkit Prenumeratą!
Adresas: 6755 South Western
Avenue, Chicago, Illinois.

Conrad

FOTOGRAFAS

Studija įrengta
moderniškomis
pirmos rūšies su
užlaidomis ir
Hollywood švie-
somis. Darbas
garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. Englewood 5840—5883

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.

Metams kaina \$2.00

Red. M. VAIDYLA

Adresas: 840 W. 33rd Str.

Chicago, Ill.

VACATION IN FLORIDA

HOTEL VILLA HERMOSA, HOLLYWOOD, FLORIDA. The Villa is located close to the shopping center, yet far enough to be quiet and restful, a short distance from the beach. You may dress for the beach in your room — bus will take you to the seven miles of ocean beach. Close to two eighteen hole golf courses. Has a private roof solarium. Four block from the new horse and dog tracks. Plenty of Night Clubs in Miami area.

Sightseeing through citrus groves — the Pan-American Airport — the Everglades, etc.

Fishing — deep sea and inland waters. For health, happiness and contented living — go to Hollywood's Hotel Villa Hermosa. 15 minutes to drive or bus to Miami.

JOE BACHUNAS, Managing Director

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiams, Vilnones Pirštines, Vilnones Kepuraites Mažiams Vaikučiams, Vilnones Kojines dėl Vyrų ir Moterų. Vilnoniai aptiniai Marškiniai dėl Vyrų.

Bridgeport Knitting Mills

F. Selemonavičius, Sav.

504 WEST 33rd STREET
Arti Normal Avenue

Telephone Victory 3486
CHICAGO, ILL.

LAIDOJANT PASITARNAUS

LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktojų Asociacijos

Tel. Yards 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone Canal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

42-44 EAST 108th STREET

Tel. Pullman 1270

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET

Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Visi Telefonai Yards 1419

Tel. Yards 4908

Antanas M. Phillips

3307 LITUANICA AVENUE

Tel. Yards 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 LITUANICA AVENUE

Tel. Pullman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Lafayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

KOPLYČIOS DYKAI VIŠOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

